

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/129/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8518201496
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2019:8518201496.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o mal. O. V., nar. X.X.XXXX, trvale bytom M. XXX/XXXX, XXX XX O. D., t.č. M. č. XXX, okres A. C. D., zastúpená kolíznym opatrovníkom Mestom Stará Ľubovňa, dieťa rodičov otec: B. V., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom M. XXX/XXXX, XXX XX O. D., matka: B. R., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom M. XXX/XXXX, XXX XX O. D., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa, na určenie splnenia podmienok osvojiteľnosti, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že maloletá O. V., nar. X.X.XXXX, dieťa rodičov B. V., na. X.XX.XXXX a B. R., nar. XX.X.XXXX je o s v o j i t e ľ n á .

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni (ďalej len navrhovateľa) návrhom doručeným súdu dňa 4.9.2018 žiadal aby súd určil, že mal. O. V. je osvojiteľná. Návrh odôvodnil tým, že mal. dieťa je na základe neodkladného opatrenia umiestnená v Detskom domove s. Klementa Hofbauera v Podolínci, Keďže situácia v rodine sa zhoršila bol podaný návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti u mal. konanie je vedené pod sp. zn. 4P/65/2018. Biologickí rodičia neprejavujú záujem o mal. O., nijako ju nekontaktujú, dieťa nenavštevuje ani nikto z príbuzných. Rodičia neprejavili skutočný záujem o maloleté dieťa, nikto z príbuzných zo strany biologických rodičov neprejavil záujem o zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloletú. Na strane dieťaťa nie sú okolnosti, ktoré vylučujú splnenie účelu osvojenia.

2. Uznesením sp. zn. 4P/129/2018 zo dňa 29.10.2018 súd ustanovil pre mal. dieťa kolízneho opatrovníka Mesto Stará Ľubovňa.

3. Súd poučil účastníkov o ich procesných právach a povinnostiach a vo veci nariadil pojednávanie. Na pojednávanie vytýčené na deň 20.5.2019 sa nedostavili rodičia mal. dieťaťa, ktorým predvolanie na pojednávanie bolo riadne a včas doručené, svoju neúčast' nijakým spôsobom neospravedlnili. Rovnako sa nedostavil kolízny opatrovník dieťaťa, ktorý svoju neúčast' písomným podaním zo dňa 13.5.2019 ospravedlnil v ospravedlnení uviedol, že s návrhom súhlasí. Z uvedených dôvodov súd podľa § 180 C.s.p. pojednával v neprítomnosti rodičov mal. dieťaťa a kolízneho opatrovníka.

4. Navrhovateľ na pojednávaniach na podanom návrhu trval, zdôraznil, že situácia v rodine sa od podania návrhu nezmenila, rodičia žiadnym spôsobom neprejavili o dieťa záujem, nenavštevujú ani nekontaktujú ho. O dieťa neprejavili záujem ani nikto z blízkych príbuzných. Rodičia si napriek ponúknutým možnostiam neupravili svoje rodinné pomery, vedú kočovný spôsob života, túľajú sa, vyberajú kontajnery.

5. Obaja rodičia zhodne na pojednávaní dňa 26.2.2019 s návrhom nesúhlasili. Matka na pojednávaní potvrdila, že maloletú po pôrode nechala v nemocnici z ktorej ona ušla, od vtedy mal. O. nevidela, na jej výživu ničím neprispieva. Otec mal. O. vôbec nevidel, na jej výživu neprispieva.

6. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 26.2.2019 s návrhom súhlasil, zdôraznil, že rodičia finančné prostriedky, ktoré im boli poskytnuté na dopravu do zariadenia použili iným spôsobom, nie na návštevu dieťaťa.

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s obsahom predmetného spisu ako aj pripojených spisov tunajšieho súdu týkajúcich sa mal. O. V. na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

8. Z obsahu spisov týkajúcich sa mal. O. mal súd preukázané, že mal. O. je v poradí už 13 dieťa matky, u starších súrodencov je resp. bola nariadená ústavná starostlivosť aktuálne u mal. B., I., I., K., T., Q., Q., U., B., ktorá sa vykonáva v Detskom domove sv. Klementa Hofbauera. Rodina býva v murovanom obydľí, hygiena je na veľmi nízkej úrovni, v domácnosti aktuálne okrem rodičov mal. O. býva ešte 6 ľudí. Mal. O. bola na základe neodkladného opatrenia sp. zn. 2P/32/2018 zo dňa 16.3.2018 umiestnená v Detskom domove sv. Klementa Hofbauera dňa 26.3.2018. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 4P/65/2018 zo dňa 22.11.2018 bola nariadená ústavná starostlivosť nad maloletou, rodičia boli zaviazaní prispievať na výživu maloletej každý v sume 28,08 eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 18.12.2018.

9. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 4P/141/2018 zo dňa 26.2.2019 bola mal. O. zverená do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželov X. X. a R. X.. Rodičom bola uložená povinnosť prispievať na jej výživu sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa a súčasne bola zrušená ústavná starostlivosť u maloletej nariadená rozsudkom sp. zn. 4P/65/2018. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.3.2019.

10. Zo správy Detského domov sv. Klementa Hofbauera Podolíneč, ktorá bola doručená súdu dňa 17.5.2019 vyplýva, že rodičia mal. O. neprejavili o ňu skutočný záujem, dlhodobo žiadnym spôsobom (telefonickým, písomným, osobným) sa s mal. dieťaťom neskontovali, nekontaktovali ani detský domov s požiadavkou o stretnutie. Posledný kontakt rodičov s mal. dieťaťom sa uskutočnil na pôde detského domova dňa 15.5.2018. Z mailového podania manželov X., ktorým bola mal. O. zverená do pestúnskej starostlivosti vyplýva, že k 20.5.2019 ich biologickí rodičia nijak nekontaktovali, ani osobne, ani písomne. Telefonický kontakt im bol daný na pojednávaní dňa 26.2.2019.

Na základe takto ustáleného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

11. Podľa § 101 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine (ďalej len ZoR) na osvojenie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 102 ods. 1 písm. a/ ZoR na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka.

13. Podľa 101 ods. 4 ZoR o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

14. Podľa § 137 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.) návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené.

15. Podľa § 137 ods. 2 C.m.p. ak súd zistí, že sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, môže začať konanie aj bez návrhu, ak sa už nezačalo skôr na návrh.

16. Podľa § 138 ods. 1 C.m.p. účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia.

17. Podľa § 139 C.m.p. súd v konaní môže vyslychnúť toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, v ktorom je dieťa umiestnené. Súd v konaní o osvojiteľnosti skúma aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

18. Podľa § 142 C.m.p. súd na návrh rozsudok o osvojiteľnosti zruší, ak dôjde k zmene pomerov. Návrh možno podať len do času, kým nie je dieťa odovzdané na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

Právne posúdenie vecí:

19. Je nesporné, že matka dieťa naposledy videla v pôrodnici, kde ho po pôrode opustila, otec dieťa ani nevidel. Od času, čo bolo dieťa umiestnené do detského domova učinili jeden kontakt a to dňa 15.5.2018 (pred viac ako rokom). Vyživovaciu povinnosť k maloletému si neplnia. Ani spôsobom svojho života rodičia neprejavujú záujem upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery, tak aby mohli zabezpečovať osobnú starostlivosť o dieťa, vedú kočovný spôsob života, túlajú sa. Je nesporné, že rodičia mali vedomosti o tom, kde sa maloletá nachádza, v ktorom ústavnom zariadení, neskôr v pestúnskej starostlivosti, dokonca majú telefonický kontakt na pestúnov, no o dieťa neprejavili žiaden záujem napriek tomu, že v prejavovaní záujmu im nebránila žiadna závažná prekážka.

20. Vzhľadom na zistený skutkový stav, vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, keďže rodičia o mal. O. najmenej od 15.5.2018 (viac ako rok) neprejavovali skutočný záujem, taký aký ako rodičia mali, dieťa nenavštevovali, nesplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k nemu, nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o mal. O. napriek tomu, že im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, súd má za to, že ich správanie dosiahlo kvalifikovanú intenzitu, keď u nich možno hovoriť o zániku pocitu zodpovednosti za osud dieťaťa. Za takýchto podmienok ich ľahostajný a nežiaduci postoj k vlastnému dieťaťu nezlučuje sa s prirodzeným vzťahom rodiča k dieťaťu, preto ako to vyplýva z citovanej právnej úpravy, ktorá vo vzájomnej súvislosti medzi rodičovskými právami a povinnosťami a záujmom dieťaťa o zabezpečenie vhodného výchovného prostredia uprednostňuje záujem dieťaťa, nie je potrebný súhlas rodičov k osvojeniu ich dieťaťa. Vzhľadom na skutočnosť, že na strane dieťaťa nie sú okolnosti, ktoré vylučujú splnenie účelu osvojenia súd návrhu vyhovel a určil, že mal. O. je osvojiteľná.

21. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 CSP).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolaacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 C.m.p.)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia podľa C.m.p.